

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция, адміністр. і експедиция
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
че застережене. — Рекламациі не чо-
чатані відні від оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — с.
„ пів року	10 „ — „
„ чверть року	5 „ — „
„ місяць	1 „ 70 „

Поодинокі число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належитість за інсерат
платні в Чернівцях.

Нова соймова констеляція.

(X) По довгих пересправах і переторгах — бо тут справді не йшло ні про принципи ні про засаду тільки о звичайний торг — зліпилася вкінці соймова більшість. Завдяки звісному поведенню був. вільнодумних волоских послів консерватисти із під всяких знамен, підкріплені наверхніми, „блудними синами“ станули знов соймовою більшістю, до якої належить тепер, коли не брати в рахунок вірілістів, 4 консерватистів волоских світських, двох духовних, 5 послів із групи др. А. Ончула, 4 Вірмено-Поляків ну і Відмана з Ландвером; разом 17 послів, а з вірілістами т. е. митрополитом і теперішнім унів. ректором 19.

Сойм має нову більшість, більшість на яку собі не заслужив ні нарід руский ні волоский, що йшов до урни виборчої з ключем проти кривдних привілеїв; а нині заступники більшої посіло-сти, заступники кількадесяти дідичів, що творять осередок більшості малиб майоризувати послів, вибраних не сотками, а тисячами вільних голосів широких має буквинського населення?!

Так покінчила ся акція д-ра А. Ончула, що хотів на принципах, на яких заснован „Вільнодумний Союз“, відродити Буковину, а навіть зреорганізувати Австрію... Короткий був тривок та прикрий кінець сего Ікарового лету. При зближуванню до осийного сонця принципу — ідеї, розтопили ся крила зроблені із воску — приватних інтересів, личних аспірацій.

Що щось подібного зайшло се треба приписати передовсім крайній безпринципності великої часті буквинських послів. Як котрий, годищий ідеал не вкорінить ся в серце політика, як він не стане провідною зорею его життя, — то схоки від одної до другої навіть бігуново протилежної програми, чи групи, будуть у него повторюватись при кожній нагоді інтересу власного, чи своїх найближчих товаришів. Злишнім булоб хіба додавати, що така близорукість мусить швидше чи пізніше метити ся. Немеца історична виконує свої присуди пізніше, чи швидше — але невідкично.

Говорити про нову більшість, яка

ще навіть не відбула свого дебюту є хіба злишнім. Противенства інтересів поодиноких груп так різко в ній зарисовані, що довго вікувати їй годі, коли згадати хочби інтереси волоских мужиків, яких мають заступати послі з групи др. Ончула, а волоских й польських дідичів, з другого боку інтереси націоналізму волоского, який вивісив тепер всі волоскі послі, супроти німецьких Німців як Відман & Сомр. Сі послідні нути гомоніли хіба голосно в обопільній сварці зведених недавно із приводу вибору черновецького бурмістра між органом христ.-німецьким „Buk. Nachrichten“ і органом Ончула „Buk. Lloyd“...

В банківій справі згодила ся більшість на президентуру д-ра Луну на час необмежений з тим, що новий сойм може зложити его звичайною більшістю. Значить бувші вільнодумні Волохи прогнали в цілій справі, не лиш морально але й фактично, бо домагали ся спершу досмертної президентура, а відтак спустили на президентуру із речинцем необмеженим, так, що з уряду могла би його зложити тільки більшість квадифікована сойму. На такі бажання не могли згодити ся навіть нові їх приятелі, тож одержали на ділі майже лиш те саме, на що годили ся Русини і прочі члени „Вільнодумного Союзу“, себто на президентуру триваючу на час соймового періоду.

Першим виступом нової більшості був замах на права меншости, дарма, що в ній засідають Русини, представителі релятивної більшості краєвого населення. Зложило ся се так: „Вільнодумний Союз“ по утворенню нової більшості відбув зараз в четвер засідане, на яким передовсім вбито інтригу проти пос. Н. Василька, неначе він виступав проти німецької мови, що мало на цілі відірвати від „Вільнодумн. Союзу“ обох німецьких послів. Відтак по обговоренню нової політичної ситуації рішено голосувати за цілим предложенням банківим, застерігаючи собі поборюване параграфу про довготривалість президентури. Сей тактики тримав би ся „Вільнодумн. Союз“, колиб в управі банку відступлено ему тільки впливу, який запоручено дати меншости консервативній, хоч вона числила тільки 10 голосів, а „Вільнодумн.

Союз“ має їх 11. Пнакше застеріг собі „Вільнодумн. Союз“ свободну руку. Із поручення Союзу закомунікував сей постулат пос. Н. Василько делегатам більшості др. Волчинському і бар. Гормузакому. По їх відмовній відповіді головню що до заступництва не руских членів „Вільнодумн. Союзу“, зібрав ся „Вільнодумн. Союз“ на поновну нараду, на якій рішено вести проти цілого предложення рішучу обструкцію, а рівночасно візвано пос. Н. Василька до зложення провуду в комісії економічній, а посла др. Ст. Стоцького до зложення реферату в тій справі.

Се рішене виконали вони оба в п'ятницю. При тій п. Василькови висловили члени екон. комісії подяку за дотеперішній провід, а до президії комісії вибрано д-ра Волчинського із заступником, д-ром Відманом. Посла Стоцького вибрала екон. комісія навіть поновно референдумом, але він вибір таки відкинув. В виду сего вибрано референтом бар. Гормузакого, а що сей із цілою справою зовсім необізнаний, проте засідане відложено до 5. год. по пол. На пополудневім засіданню мотивував пос. Василько у більш як годинній промові становище заняте „Вд. Союзом“, після чого більшість уступила, віддаючи „Вд. Союзови“ — 4 місця в кураторії, що складає ся із 12 членів і 2 місця ревізорів на усіх 5-ох. — Русинам припала би в виду сего 1 віцепрезидентура, 2 віцепрезидентура принаде Вірмено-Полякам, а 3. Відманови (не даром пристали до нової більшості!) В виду сего справу полагоджено, а пос. др. Стоцький обняв назад жертвований ему реферат.

Нині о 11-й год. пер. пол. відбула ся у краєв. марш. конференція головключових в присутності краєв. презид., на якій мало ся умову ствердити. Тимчасом справа ще й погіршила ся, бо Румуни в супереч давньому рішенню, що др. Луну мав на становищі президента зложити инші уряди, зажадали, аби він дальше остав членом краєвого виділу, який має контролювати краєвий банк! В виду сего нечуваного жадання все знов розбило ся і ситуація крайню неперва.

Завтра відбуде ся в сій справі засідане „Вільнодумн. Союзу“, який подасть своє рішене до відома краєв. маршалка.

Буковинський сойм.

(З. засідане 2. сесії X. виборчого періоду із д. 25. мая 1905).

Засідане розпочало ся відчитуванням інтерпеляцій: пос. Василька і тов. про нові „подвиги“, сов. Межвинського про увільнене Русина-даскала в Стебнах, про утворенне стації товарової в Кичері, про спір граничний Руского Банилова із Попельниками, про утворенне стації оплатової від дерева в Заліщиках і Вижници і посла Калитовського про желізниче получене Веренчанки з Мосорівкою через Кіцмань.

По приступленню до порядку дневного мотивував пос. Штраухер своє внесене що до розширення предложення про будову двірця желізничого в Чернівцях. Коли 1901 р. внесено в парламенті предложенне в справі величезних будівель каналів і желізниць, через які недавно пішов один міністер на відпочинок, то Буковина не дістала тоді нічого, хочай по всіх провінціях упав тоді золотий дощ. Доперва напором покликаних чинників удало ся вкінці вибороти обітницю перебудови і доповнення черновецького двірця желізничого. Громада поспішила сейчас з помічю тому проекту, жертвуючи скарбови значний простір ґрунту. Та тепер міністерство нараз зі зглядів ощадности починає свою обіцянку обкромувати. Фронт двірця, який мав виносити первісно 170 метрів нараз скорочено до третьої часті. Се дивно, що міністерство не вагало ся на альпейскі желізниці переступити кредити більше як о 100 мільонів, а для Буковини замикає кишені з ощадности. Бе-

НАШ АЛЬБОМ.

Стефан Чарнецький.

„Вечірня“.

Церков... Товпа народа... На понурі стіни
В срібнім димів завою — сумерк ляг ве-
[чірний;

На скелінях дрожачі розсунувались тіни,
А над товпою віє якийсь сум безмірний...

Тихо... Юрба щезає в сумерку опоні,
Затерли ся контури... мов привид за-
[клятий...

Лиш в горі, в філях світла видний на
[іконі

Символ душ набоїлих: Бог на хрест
[розп'ятий]!...

Смутно... Товпа схилила скрань в німій
[шокорі,

Понад нею снують ся запахи кадила,
Понад нею повисла якась туга сіра...

І вільно понесла ся пісня до притворі —
Пісня-скарга понура й глуха як могила,
Як покаєня тиха, а смутна — як віра...

Станіславів, 1905.

Ой не ходи Грицю...

На сцені Гриць конав... На сали тінь
[схувалась,

На душу втомлену глибокий сум лягав;

На лица камінні задума тиха клалась —
В тиші тонуло все... На сцені Гриць
[конав...

В півсвітлі сумерку лице твоє тремтіло
І слези плинули з розжалених зіниць,
І дрож зворушення стрясала твоє тіло —
А там в штучній агонії конав невірний
[Гриць...

Й мене зняла туга, що прийде та година,
Коли упаду й я на сцені житевій
Без оплесків, без брав, — не плакавний
[юрбою...

І мріялось мені в душі, моя дівчино,
Чи у годину ту з під твоїх чорних вій
Хоча одна слеза покотить ся за мною?...

* * *

Не питайте мене, де пливе мій човен,
Де судба мої крила жене —
Чи зо мною хто йде, чи я йду сам оден —
...Не питайте мене!

Не питайте мене, чом в годину туги
Дух мій ваші святині клене,
Чому в храм йде новий, де нові боги —
...Не питайте мене!...

З весняних мелодий.

Прийди словита в чар гаснучих рут,
Як день конати буде;

Прийди з устами, наче маків жмут,
Відслони білі груди...

Розхитай душу звуком срібних струн,
В вечірній сум привдй ся;
Розпали груди блиском крові дун —
Тай... з мрією розвій ся...

Над Бистрицею.

Над каламутною водою стою в задумі
І вся моя душа втонула в далекій шумі;
Глухо об беріг філя плеще і в камінь
[беть ся
Тай однотонна якась дума в філях не-
[сеть ся...

Ріко співуча! Кілько в тобі
Боліених стонів!
Кілько в тобі за душу рвучих
Тихих півтонів!

З далених гір легиш в долини
Сьміло, нестримно.
Тебе не спинять у дорозі
Спека ні зимно...

В негоду сплав береш на плечі
З ялиць високих;
І несеш скорим філі ходом
У світ широкій...

І по дорозі думу мрієш
Про сині гори,
Про Довбуша камінні стіни
Та темні бори...

А я над твоїми водами стою в задумі
І вся душа моя втонула у твою шумі

І бачить ся: мені однака доля з тобою —
...І виджу, як моя минувшість пішла —
[з водою...

Станіславів, 1905.

В беззвездну ніч...

Бувають сні такі тяжкі, утомні,
Що наче камінь далять сонні груди...
Ніч... сірі тіні, як мій сум бездомні,
Тишина дзвонить... Пусто, глухо всюди...

Мов степ глухий, далеке, темне море,
На шибі світло ломить ся тремтуче;
Човно без керми чорні філі поре,
На скелі меча вмирає і плаче...

Блїдавий блеск облив дрімучі філі
І струя світла на човно упала:
Дві монахині голови схиляли;
Біля них дівчина мертва лежала...

Пливе човен безголосно водою,
Весло не плеще, філя задрімала;
Погасли зьвізди... Ніч глухою тьмою
Понад землею сонною запала.

І вснуло вже утомлене море
Глибоким сном в обіймах тиний ночі;
Човно без керми чорні філі поре,
На скелі меча жалібно кичоче...

Бувають сні такі тяжкі утомні,
Що наче камінь далять сонні груди...

сідник, як заступник Буковини, в своїй часі переговорював з міністерством і оно вислало фаховців до Черновець, які жаданя наші призначили справедливими. Виказавши цифрами надзвичайний зріст руху товарного і особового, бесідник дивує ся, що на двірці доси нема ще електричного освітлення, хоть у місті є центральна електрична. Бесідник кінчить бажанем, щоб внесене его передано комісії адміністративній. (Оплески). Так само передано комісії адміністративній друге внесене пос. Штраухера в справі попираня промислу, належно нимумотивоване, з додатком, щоб она здала про се справу ще в протягу сеї сесії. Відтак пос. Сімйонович здає справу з внесення пос. Т. Ончула в справі укривлення залізниць львівських. По бесіді пос. Лянгенгана і Штраухера, які, не преюдикуючи свого становища в сій справі на будуче, заявили ся за реформую тих залізниць, прийнято внесене референта з тим додатком др. Штраухера, щоб краєвий Віділ перевів в тій справі відповідні студії. Відтак прийнято без дискусії внесене пос. А. Ончула, по рефераті Сімйоновича, в справі основаня краєвого асекураційного товариства від огню і товариства убезпечень на худобу. Відтак прийнято внесене пос. Штраухера, що до основаня суду промислового в Чернівцях по промові президента краю д-ра Бляйбена, який вказав, що правительство краєве ще в 1898 році висказало ся за основанем такого суду, а 29. цвітня с. р. міністерство торгівлі поручило правительству краєвому, щоб воно в порозуміню з магистратом і інспектором промисловим висказало свою думку в сій справі. Президент запевнив, що буде налягав на успіх в сій справі так в краю як і в міністерстві. Посол Скедль попирає горячо внесене пос. Штраухера в справі збільшення числа судів на Буковині, вказуючи, що в сій справі Буковина і доси ще є частиною Галичини, бо підлягає висшому судови краєвому у Львові. Бесідник жадав передовсім основаня суду колегіального в Радівцях. Внесене Штраухера прийнято. Прийнято дальше внесене Штраухера що до поліпшення матеріального положення практикантів податкових; при сій тоці промовив кр. президент, впеваючи про добрі наміри висших властей скарбових та оборонюючи поведене сов. Кніпфера. Відтак слідували устні проголошення петицій (реф. Сімйонович, др. Штраухер і посол Калитовський). Завдяки енергічному виступови пос. Василька ухвалено 400 К. запомоги для поратования здоровля надуч. М. Кракалії, а для консквенції й уч. Вукачукови та Аврамови. При погодженню Калитовским справи основаня санаторії для сухітників, виступили проти референта пос. Відман і Сімйонович, на що дістали належну відправу від пос. Н. Василька. На сій засіданні покінчило ся.

Слідуюче, а заразом останнє засіданне сойму відбуде ся у вівторок або середу із банковою справою на порядку деннім. Закон про рентові оселі ізза становища дідичів і звисної путаниці на сій сесії під дискусію навіть не підє.

Події в Росії.

Атентати стали в Росії річю буденною, звичайною, яка викликає що раз менше вражінє. Коли всі реформи обмежують ся тільки на паперових указах, які заповідають ріжні обіцянки, а рівночасно гуляє самоволя бюрократії, безкарно мордує людей „чорна сотня“, викликаючи під охороною і заохотою правительства кроваві різні російських горожан, тоді населєне російське, не бачучи иньшого виходу, вхопило ся чинного терору. Сам правительствовий режим преціалістів в ряди терористів, що метять ся за кривди, за пролиту кров своїх товаришів, своїх земляків. Бо-ж треба се зазначити, що случай терору лучають ся головню в провінціях не-російських як тепер в Польщі і Вірменії. П(ольска) П(артия) С(оціалістична), з'організувавши свою боеву організацію виконує що-раз нові атентати, із яких один був недавно приготований під адресою варшавського генерал-губернатора Максимовича. Ось в Седльцях кинув хтось дня 22. бомбу на місцевого поліцмаистра Шедевера, що вернувши з театру сидів на веранді місцевого клубу. Бомба ранила поліцмаистра дуже важко, а три инші особи легко. Винувник утік. Комітет революційний П. П. С. видав засуд смерти на багато визначних личностей урядових в польських землях Росії. Незвичайне вражінє викликало вбите бакінського губернатора кн. Накашідзе, якого довершив невідомий член вірм. партії революційної д. 25. с. м. Губернатор їхав по пол. містом в замкненій кариті разом із козацьким капітаном, в тім прискочив революціонер із тротуару до карити і кинув через вікно бомбу, яка вбила на місці губернатора і его товариша. Крім сего ранені візник і один офіцер, що случайно переходив біля карити. Винувник утік. Сей атентат се безперечно кара за недавню страшну різню між Вірменами а Татарами в Баку, якої винувником був саме кн. Накашідзе. Вина его була так очевидна, що навіть російська цензура пропустила отвертий лист бакінського городского голови Новікова, у якому він винувачи за всю різню губернатора, відзиває ся до него м. п. сими словами: „Ви гірші від Каїна, бо він вбив тільки свого брата, ви вбили багатьох; він обтяжив тільки своє сумління, а ви і своїх помічників; він забрав тільки одну жертву для своєї ненависті, ви засіяли ненависть і в душу грядучих поколінь. За те най буде ваше ім'я прокляте!“ Кн. Накашідзе ще мав такий звичай, що казав арештувати гарні дівчата під закидом приналежности до революційних партій, а знеславивши їх, увільнював їх як оправданих. І саме безпосередню причиною атентату на сего грузинського ренегата мало бути таке знеславлення нареченої одного вірм. революціонера, який отсе пімстив Вірмен, гноблених і обдираних царским урядом. Ліпаючи на боці вірменської партії, верзні, годить ся згадати, що вірменська партія революційна, яка видає орган „Дрошак“, дуже добре з'організована. Богаті Вірмени розсіяні по цілій Росії мусять під натиском терору давати гроші на рев. пропаганду. Від московського кушця, Вірменина Дембарова, що

вже був дав 500 тис. зажадали революціонери ще одного мільона. Як він на те не згодив ся — его вбито таки другого дня. І саме коли засуджено на смерть его убійника, погіб кн. Накашідзе.

Положенє російських Жидів. Нинішній рух еміграційний Жидів з одної сторони, а їх участь в руху революційнім з другої сторони, викликали на зверх поперше конечність певних бодей малих реформ і полєкш для Жидів, а у внутрі устроюванє погромів жидівських зі сторони правительства російського — а по друге викликали теоретичну дискусію про положенє Жидів у Росії в заграничній і російській літературі. Дуже важною в сій справі є стаття колишнього унів. проф. в Росії д-ра Райснера в „Zeit“. — Проф. Райснер пише, що правительство російське утворило для своїх Жидів тюрму темноти, яка панувала тільки в середньовічних ghettach, а які в Росії заховаля ся вповні завдяки старанням правительства до нинішньої днини. Жидам у Росії вільно тільки хрестити ся у православних попов, або держати ся старої віри. Райснер сам бачив жидівський хайдер у Росії, де ціла наука опирає ся на наліхання в голову дитини бездушних формулок талмудистичних та на виділюваню дитині спорої дози київ що днини для „ліпшої заохоти до науки“. Правительство потворило для Жидів виїмкові закони, заборонюючи їм мешкати навіть там, де вільно мешкати поганам та Магомеданцям. Замкнені в особні громади податкові є видані Жиди на здирства чиновників, та живуть в останній нужді. Закон російський уважає Жидів до нині за елемент проступний і лише багатство і гроші увільняють малу горетку вибранців Жидів від оков неволі. Жид не може бути в Росії адвокатом, ані судовиком, тільки що найвисше помічником адвоката і то тільки в справах кримінальних. Жидам не вільно займати ся управою рілі ані продукцією нафти. Служба державна для них замкнена, не мають прав публичних. За те можуть, ба не тільки можуть, але мусять платити податок майна і крови. 15.000 Жидів погібло вже доси на полях Манджурії, тої самої Манджурії, до котрої Жидам вступ заборонений. Не вільно Жидам перебувати в санаторіях на Кримі і в Ялті, ані в купелевих місцях на Кавказі. Так сповнила ся обітниця Плевого, що „жите Жидів в Росії стане неможливим“. Не диво про те, що правительство не сподіє ся нічого доброго від Жидів і нині, коли революція люду грозить ему знищенем, оно підносить клич: „бийте Жидів!“ щоби ненависть люду звернути від себе на них, і в той спосіб хоче з одної сторони позбутися тих, на яких приязнь числити не може, а з другої заховати цілу свою шкіру. Та революція зближає ся і нічо єї не здержить, а тим менше кров невинно мордованих Жидів, яка остане вічною плямою на картах історії Росії.

Політичний перегляд.

Угорська криза. В соймі угорським ухвалено, мимо супротивленя Тіши, внесене комісії, що звиває

правительство, щоби в протягу 24 годин предложило всі акта, що відносять ся до емеритури гр. Кеґлевича. Відтак попирав Кошут своє внесене о предложенє автономічної митової тарифи для Угорщини. Невдача місяці Андрашого у Відні поділлала уемню на гелди, так що обі акції кредитові утерпіли на тім значно. Дневники широко обговорюють ситуацію, витворєну сею невдачею. Підносять, що панує цілковита непевність! Сподіють ся, що в слідуючій тижни кабинет Тіши уступить, а его місце займе новий кабинет без огляду на більшість соймову. Сойм має бути в недовзі відложений. Дневники опозиційні висказують сподіванє, що задля дисонансу між народом а короною приїде до спору конституційного. В такому случаю суспільність готувить ся до завзятого опору і як опір той не буде з'організований в соймі, то оборони підіймуть ся корпоративні автономічні, не виплачуючи податків і т. д. Є чутка, що на чолі перехідного урядничого кабінету стане Куен-Гедєрвари, та що кабинет Тіши вже в суботу уступить.

Анархістичний заговор. Парижські часописи доносять, що поліція арештувала сімох анархістів прибулих з Іспанії. Два з них заявили, що їх вильосовано на те, щоб вбили короля Альфонса, як він прибуде до Парижа. Із арештованя вони буцім то дуже раді, не маючи відваги до виконаня атентату.

Письма з краю.

Із Станіславів дол.

Паде твердиня за твердинею!

Перед здоровою просвітою, перед сильною злукою свідомого народу не може встояти ся пачованє тми і визиску. Чим-раз ширші круги обіймає та просвітна організаційна робота, аж доки під єї ясними лучами не згине покровитель тми у своїм власнім гнізді.

І коли вже з радістю нотувалисьмо такий рух в громадах, котрі вважали ся нездобутою кріпостию кацапства на Буковині, — в громадах, де „столиці“ ріжними огидними средствами воювали проти наших інституцій: читалень, кас, „Січ“ і т. п., будь-то стараючись не допустити до їх заснованя, будь-то засновуючи їх на перегір, на власну руку, щоби шкідити розвиткови, або й спричинити упадок наших товариств, — то як-раз тепер находимо ся в мильм положеню занотували єще один здобуток на тім полі і серед таких обставин.

Дня 21. мая відбуло ся величаве отворєне гімнастично-пожарничого товариства „Січ“ в Станіславських горішних. Не помогли громи кидані з проповідниць о. д-ром Богатирцем на своїх парохіян, що ідуть дорогою поступу, — не помогла й керинна агітація. — Правда побідила!

Видячи, що не в силі спинити сходячого сонця, старав ся о. др. Богатирець відтягнути деяких громадян від того так гарного і доброго діла в той спосіб, що перший раз взяв ся вчити в церкві молодіж церковного співу і то як-раз підчас отворєня „Січ“. — Пригадуємо, що в часі отворєня каси, відправив був перший раз вечірню, що очевидно касі ані-раз не пошкодило. — З того видно, як деякі люди уживають церкви яко средства до спинюваня поступу, просвіти і економічного добробиту своїх парохіян — на щастє безуспішно.

До помочи о. др. Богатирцеві явив ся також звисний „столиці“ др. Аликсевич, але якось они оба не мали „охоти“ показати ся між людей, лиш др. Аликсевич здалека придивляв ся величавому народньому святі і лютував в безсилній злости.

А народу... народу зійшлося не десятки, не сотки, а тисячі залегли толочу

перед наймленою на отворене „Січ“ стодолою. Пять посестриць „Січ“ з прапорами і відзнаками заліяли широкий майдан, а то: „Січ“ із Станівців дол. під проводом кошового п. Данчула, „Січ“ з Вивозу під проводом кошового п. Нестора Фрундзи, „Січ“ з Волоки під проводом кошового п. Нестора Данчула, „Січ“ з Барбівців під проводом осавула п. Никифора Петрашука і „Січ“ з Чорторії під проводом кошового п. Дениса Руснака. Крім того много членів будучої „Січі“ в Карпачеві з п. Князьким і сила людей із доколичних інших громад.

З інтелігенції бачились між иншими: інспектора шкіл п. Спинула, надучителя п. Партемія Данчула, надучит. п. Константина Цуркановича, надучит. п. Гишку, надучит. Дениса Руснака, будівничого п. Флорчука, навів учителів: Перча, Михайла Вітана, Костя Вітана, Фронтека, Попу (з православної школи в Чернівцях), Стратичука, Константиюка, Лазара, Герасимовича, акад. Вол. Данчула, ціле місцеве учительство і др. В часі зборів приїхали еще ин. начальники суду Лисинецький, нотар Стрийський і акад. Іван Стрийський. Прибуло також много навів, що в значній мірі причинилося до звеличання свята.

Збори отворив кошовий „Січ“ п. учитель Гадза, витаючи щирими словами прибувших гостей і членів і на батька кошового представив п. надучителя Партемія Данчула, а на кошову матку жену п. надучителя Купчанка, на що збори однодушно пристали.

Кошовий батько покликав на секретарів п. учителя Герасимовича і члена місцевої „Січі“ п. Николая Лакусту, та в довгій гарній промові вказав на взнесу цілі товариства, розповів історію „Січ“ запорозких, порівнюючи тодішні відносини з нашими, де не мечем, а наукою, просвіткою і організацією — злучкою треба боротись проти наших ворогів, а особливо проти темноти і покровителів тоїж. Вкінці звернув увагу на тяжкі місцеві обставини серед яких починалася ся організація робота, на різні перешкоди, які стрічали приятелів народа, подвижників поступу із сторони, відки повинна іти поміч в такім важнім ділі, відки повинні іти поміч бодай слова заохоти і заохочував до витривалости в початім ділі.

Та найкраще з'ясував керинну роботу ворогів „Січі“ і каси місцевої надучитель п. Купчанко. Бесідник підніс, що почин до засновання „Січі“ дали самі селяни, а учительство взяло лиш провід в руки. Очевидно вороги в лютій спосіб старали ся грозями і нікчемними бріднями відтягнути людей від так хосених організацій, якими є „Січ“ і каса, — та нарід пізнав „хто кому брат, а хто собі рад“ і заснувала ся „Січ“ і каса, а ось тепер і наступило торжественне отворене „Січі“. Проти каси заснував воріг другу касу на німецьких статутах, однак люди до неї не мають довіря і число рускої каси росте постійно. Щоби виринити „Січі“, задуме — як зачувати — заснувати якась „пожарничое общество“, котий доси не заснував ні якого товариства, бо хотів в мутній воді рибу ловити. Поки-що нарід сильно гуртуєсь в своїх товариствах і сила ворога слабеє. Вже і его сторонники починають поводити отворити очі і стають до гурту, щоб спільними силами вибороти собі красу долю.

Відтак наступили доповнюючі вибори старшини „Січі“, котрі вичали як слідує: На І. читара вибрано п. Стефана Попу, а на заступників (з молодіжи) вибрано: заст. осавула п. Василь Харітон, заст. учителя п. Николая Мельничук Романів, заст. І. читара п. Митро Осинчук, заст. ІІ. читара п. Василь Цопа, заст. ІІІ. читара п. Митро Харітон, заст. ІV. читара п. Василь Мельничук і заст. хорунжого п. Василь Гунька.

Коли батько кошовий відобраз святачне приречене від всіх членів старшини „Січі“ і їх заступників, що „будуть чесно і вірно служити славному товариству „Січ“ в Станівцях гор.“, та передав при звуках трубів, які грали генеральний поклик і при співзвях народних гимнів „Ще не вмерла України“ і „Не пора Москалеви й Ляхови служити...“ — прапор хорунжому, приступлено до слідуочної точки порядку дневного, — до установа членської вкладки. На внесок члена п. Василя Лакусти установено 10 сот. місячної вкладки для всіх членів, а на внесок члена п. Василя

Харітона установено 20 сот. для молодіжи, котра буде мати за се вільний вступ на „січовий“ танець і з того буде оплачувати ся „січову“ музику.

Слідували привіти. Тут промовляли ин. Денис Руснак, Іван Стрийський, Нестор Данчул, Нестор Фрундза, Князький, Евген Стрийський, Герасимович, Михайло Гальчук і Партемія Данчул, витаючи нове товариство, бажаючи ему найкращого розвитку, та подаючи різні ради і способи до осягнення цілі товариства. Замітна була бесіда п. Гальчука, богатирицевого парохіянина, котрий в острій спосіб критикував поступоване о. д-ра Богатирця і двірника, котрі живучи з громади, повичні іти з нею рука в руку, а не ставляти різні перепони. Відважна промова сего свідомого селянина викликала в зборах велике одушевлення, а на адресу критикованих посинаясь зовсім несподівані слова, з чого п. пр. „ганьба“! належали чи не до найлагідніших.

По вичерпанню порядку дневного замкнув кошовий батько збори горичим покликом до спільної праці, до єдности, до поступу, та окликом в честь цїсаря, що збори з одушевленням трикратно повторили. Святий закінчено народними имнами і „січовими“ піснями.

Мимоходом згадаємо еще про один „подвиг“ богатирицевої банди, яким та епілка хотіла ввести заколот в спокійне, величне свято. Двірник післяв якогось гайдюка, щоби заборонив молодіжи танець на толоці перед стодолою, де відбувались збори. Та доколичні чесні люди, які прийшли в гості, так „зїїкали“ на него, що він лишив танець в спокою і пішов своєю дорогою.

Підчас коли відбувало ся те памятне свято — запивали ся сторонники о. д-ра Богатирця в корчмі і в сивусі топили своє горе, та набирали нової відваги...

І так, русло здорової просвіти ширшає постійно і залишає також недоступні доси кріпости тьми і назадиштва. Коли підчас памятих виборів до сойму краевого нарід відніс свѣтлу побіду над своїми ворогами, то тепер просвіта і організація підриває послідну основу їх буття у їх власнім гнізді, усуває послідний клантис ґрунту з під їх ніг. Дійсно, велика заслуга тих інтелігентів-учителів, що серед таких тяжких обставин з'уміли покласти тревалі підвалини до великої сильної будівлі народного відродження. Бажаючи-б лиш, щоби та праця не спалахнула солом'яним огнем, а щоби ішла систематично далше і видавала гарні плоди.

Учителі тих громад, де нема таких тяжких обставин, а мимо того нема й ніяких товариств, ніяких організацій, повинні піти за приміром своїх товаришів із Станівців горішних. Не словами, але ділами докажіть, що ми правдиві учителі, що добро народа лежить нам на серці.

Гість.

НОВИНКИ.

Чернівці, 27. мая 1905.

Ювілейний комерс в честь посла Пігуляка відбуде ся невідклично в неділю, дня 4. червня с. р. о 8 годині вечером в сали музичного товариства.

Борба проти указу 1876. року. На однім із послідних засідань ніжинського-сілсько-господарского товариства рішено м. м. — як пишуть до Києв. Откл.: звернути ся до правительства (мін. рільництва) із проською, „аби тому товариству дозволено в его окрузі улажувати виклади й розмови про господарські справи в українській мові в губерніях з українським населенем, а також видавати для українського народу брошури і часописи про сілське господарство в українській мові, як се діє ся в Галичині і Буковині“. — Потуючи що відряду вістку, годі не висловити свого сумніву в успішність дотеперішної борби за права українського народу веденої спородинними резолюціями, коли звачити, що російське правительство дає або бодай обіцное далекосяглі обіцянки всім иншим народам, а не зважило ся й досі знести постидного указу із 1876 р., помимо, що Українці се друга що до числа нація Росії, помимо, що за знесенем того указу заявили ся всі круги запитувані комітетом міністрів. Так ви-

глядає на ділі поведене „защитниця Словян“!

Полекші для українських театрів. В пресовій комісії предложив представителі мін. внутр. справ кн. Шаховський, щоб дозволено виставляти українські пєси всюди, знести заказ що до улажжування спеціального українського театру і формоване труп для виключного виконування пєс в українській мові. Коли сей проект стане правосильним то усуне ся крайню, недорічну і дивоглядну постанову, що українські трупи мусять поруч із штукаю укр. виставляти ще й який небудь російський водевіль.

Найвище признане. З нагоди уступлення бар. Кохановського зі становища бурмістра в Чернівцях уділив ему цїсар за многолітню хосенну діяльність найвище признане.

П. Модест Левицький, урядник залізничний, заслужений голова „Бук. Бояна“, мусів піддати ся тяжкій операції. Черновецька руска громада бажає щиро своєму велимі діяльному товаришви, щоби як найкорше повернув до повного здоров'я.

Оповідки і т. п.:

Довірочні збори буковинських Русинів відбудуть ся в неділю, 4-го червня с. р. о 6-й годині понодудни в „Народнім Домі“ в Чернівцях. На дневнім порядку дуже важні справи. Вступні карти поименні одержать замісцеві мужі довіря в день зборів в читальни „Народного Дому“.

Гімнастичне тов. „Січ“ в Чернівцях мати ме свої перші головні збори в п'ятницю, 2. червня с. р. о 6. годині вечером в „Народнім Домі“, на які сям запрошує всіх приятелів січового руху тимчасовий комітет.

„Союз Січій на Буковині“, якого засноване приняло краєве правительство до відомости, розічне свою діяльність головною радю відпоручників всіх буковинських „Січій“ в неділю, 4. червня с. р., о 10. годині перед полуднем в „Народнім Домі“ в Чернівцях.

Головні збори тов. „Руска Школа“ в Чернівцях, відбудуть ся в неділю, 4. червня с. р., о 2. годині по полудни в „Народнім Домі“ в Чернівцях.

Прогулянка тов. укр. студ. „Січ“ в Чернівцях, що відбуде ся в суботу дня 3. червня до ліску на Горечій заповідає ся завдяки гарячим заходам комітету та з огляду на пригідний день для Вп. Родимців із провінції як найкраще. Запрошеня вже розіслані, хто-б їх не одержав через ошибку в експедиції, або із за неточности нової книги адресової, зволить звернутись до товариства (ул. Руска), яке дуже радо справить свою мимовільну побку. За тов. укр. студ. „Січ“ в Чернівцях. *Ярослав Весоловський*, голова. *Яків Голота*, голова забавового кружка.

З Бук. Бояна. Мішана проба відбуде ся в понеділок 29. н. ст. мая о 7. год. вечером. З огляду на те, що се має бути одинока проба перед ювілеєм посла Пігуляка. Виділ просить усіх Членів безусловно явити ся на пробі. *Виділ.*

Затверджене на становищі бурмістра. Цїсарске затверджене на становищі бурмістра Чернівців д-ра Райса вже нашіло. Заприсяжене д-ра Райса наступить в середу 31. мая.

Перші загальні збори товариства для винасу худоби в Бродній, відбудуть ся 3. червня 1905. р. в годині пів до 1. по обіді в шкільнім будинку з таким порядком: 1. Справоздане старшини. 2. Виповнене заявленє членів. 3. Нарада, як роздобути для тов. потрібні гроший. 4. Наради над § 4 статута. 5. Вибір ради надзорчої. — За старшину: *Темофій Шекман*, голова, *Сергій Камюк*, книговедець.

Із штуки і літератури.

Др. Іван Франко. Поема про сотворене свѣта. Львів 1905. Накладом „Нового Громадського Голосу“. З друкарні Народової Манецьких, сторін 53+1—16-ки. Ціна 40 сот. Хто купує десять книжочок, дістає одну даром. На лежність можна пересилати на адресу адміністр. „Нов. Гром. Гол.“ Львів, ул. Польна ч. 12. (також марками; на пересилку треба додати 3 сот.)

Граф Лев Толстой. Народні оповідання. Із російської мови переклав Волод. Карбулицкий. (З портретом і жителісею автора). Впорядкував Ярослав Весоловський. Видання „Рускої Бесіди“ в Чернівцях чч. 178—179. Чернівці, 1905.

З друкарні тов. „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Ів. Захарка. Сторін 71+1—8-ки. Ціна 50 сот. В сій чепурно виданій книжечці крім жителісею Льва Толстого і поясненє менше зрозумілих слів поміщено отсих 7 оповідань Т—го: Про грішника, що покаяв ся, Де любов, там і Бог, Як чортик грінку хліба зробив?, Бєсїда лінивих людей, Суратська кофейня, Причта та Два брати і золото.

Л. Фер. Будда і буддизм. Переклав з французького І. Франко. (Літературно-Наукова бібліотека. Ч. 104). У Львові, 1905. З друкарні Наук. Тов. ім. Шевченка. Ст. 147+3. Ціна 80 сот.

В справі укр.-руського театру. репертуару, дістаємо від драм. товариства ім. Івана Котляревського запис з проською о поміщенє: Наша суспільність зложила уже чимало щирих доказів на се, як дуже лежить їй на серці справа нашого театру і як гарячо попрає она всякі змаганя в сїм напрямі. Не дасть ся заперечити, що надзвичайно важним для забезпеченя будучности укр.-руської народної сцени є забезпеченє їй богатого й добірного репертуару. Маємо вправді — можна се вже сміливо сказати — багато гарних і вартних штук і то таких, котрі можна уважати цінним вкладом навіть у всесвітлу драм. літературу, штук, що вміло рукою дотикають дуже важних питань суспільного і народного життя, та все таки був би тут всякий навіть хвилюєвий застій шкідливий. Патаня життя є невичерпані і все нові, кожда хвиля приносить нові драматичні твори всесвітної літератури, а вимоги публіки і хвилі є дуже неоднакові: инші штуки пригожі т. зв. інтелігенції, инші для широких верств народа, а при всіх треба дбати і про се, щоб они, приносячи тривку користь і прихилиючись до розвою і поступу думок, давали публіці все таки і хвилю відпочинку і розради, а також — наповняли театральну касу. Се вже жите з собою несе і на се очий замикати годі, а кожда — якаб она не була — управа сцени згодить ся певно на се, що трудности є нераз трохи-що неодолимі. Згодить ся певно кождий і на се, що для одоління сих трудностей потрібне є співділанє всіх інтересованих чинників: і управи, і писателів, і критики, і самої публіки. Тим то і товариство ім. Котляревського, основане для плеканя та розвою драмат. шт. в укр.-р. мові, рішало ся присвятити більше чим доси уваги справі репертуару нашої народної сцени. Розходить ся притім так о се, щоб мати повніший і докладніший перегляд репертуару дотеперішного, давнішого і нового, як і о відновлюване его штуками так оригінальними як і перекладними. Розходить ся о се, щоб мати на оці і вимоги літературні — і також потреби публіки і хвилі. Тож булоб дуже пожаданим, щоб був якийсь осередний орган, котрий би попри дотеперішній критиці часописий і попри справозданях окремих мужів довіря театральної управи та попри (не дуже то визначній доси) діяльності т. зв. артистичної комісії — збирав разом і ті голови, а старав ся також не тільки о живійшу і більше досереднену виміну думок, але приложив і сам діяльно руку там, де зайде потреба. До сего треба співділаня всіх, особливо співділаня всіх тих, що справою сцени більше інтересують ся. Тож тов. ім. Ів. Котляревського рішало ся оснувати в сій цілі у себе окрему комісію для репертуару у нашій сцені і запрошає до співділї всіх, у котрих знайде ся засіб спостережень, заміток, бажань і охота до діла, і всіх, котрим дорога справа нашої сцени. Зголошена до лакавої співучасті, спостереження, домаганя і всякі замітки, що входять в звязь з справою репертуару і театру просимо надіслати на разі на руки Виділу тов. ім. Ів. Котляревського, Ринок ч. 10. Уконституоване сеї окремої комісії: (вибір голови, емент. і заст., двоє секретарів і референтів — для творін немуж. і музичних, уложене реґуляміну і розділ занятя) послідує дня 10. н. ст. червня б. р., по надзвичайних загальних зборах тов. ім. Котляревського, о год. 7. вечером в льокалю товариства (Ринок, ч. 10). — У Львові, дня 26. мая 1905. р. — *Г. Огоновський*, голова, *Н. Войцеховський*, за секретара.

Переписка Редакції.

Вп. С. Я-ий в К. Спасибі! До сего числа на жаль вже годі, бо вже що иншого зложено. **Вп. С. К.** Відповідь листом.

Оголошення Кас райфайзенських.

Надзвичайні Загальні збори каси пожичкової і щадничої для громади Гайбока відбудуться 4. червня 1905 в 2-й год. пополудни з таким порядком денним: 1) Відчитане протоколу; 2) Доповняючий вибір старшини; 3) Вільні внесення.

Старшина.

Загальні весняні збори каси пожичкової і щадничої для громади Виженки відбудуться в неділю дня 4. червня в 1-й годині пополудни в домі читальні з наступним порядком денним: 1) Отворене зборів. 2) Прочитане протоколу з першого загального збору. 3) Обрахунок за рік 1904. 4) Ухвала про стап позик і маєтку касового на р. 1905. 5) Доповняючий вибір в раді надзорчій і вильосоване 3 членів з ради надзорчій. 6) Вільні внесення і закінчення. — Дмитро Клим, начальник.

Загальні весняні збори каси пожичкової і щадничої для громади Тарашани відбудуться в неділю дня 4. червня 1905 о 1-й год. пополудню в шкільнім будинку з наступним порядком денним: 1) Справоздане касове за рік 1904. 2) Біланс за рік 1804. 3) Народи про літній розвиток каси. 4. Вибір двох членів старшини. 5) Вільні внесення. За старшину Тодер Заарук, начальник.

Найлучше і вже випробоване
средство на ревматизм есть

NERVOL

аптека др. Ю. Францоу

в Тернополі.

Се є знамените усмиряющее средство до натираня против всяких ревматичних болей, простуджень, ломаня костей, плечий, гістця і нервових недуг. Прошу уважати на напись „Nervol“ і не приймаати ніяких „Нервотонів“.

Ціна флакона 80 сот. 10 флаконів (фляшчок) 8 кор. з оплатою і опакованем.

— (—?)

Г. ФАЙЛЕС

усувач нагніток

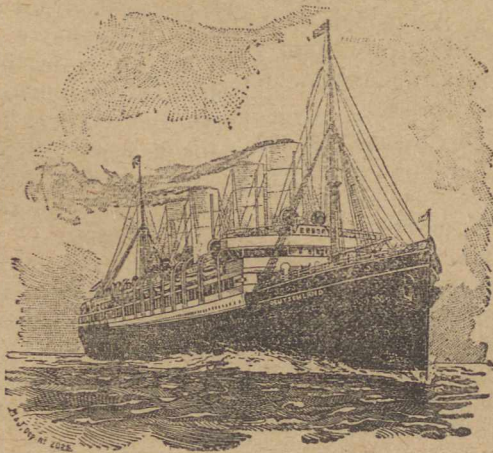
Чернівці,

ул. Руска ч. 8.

8 (—)

Hamburg—Amerika Linie

Проста пере-
права без пере-
сіданя.

Знанням із своєї ско-
рости почтовим і пос-
пінним кораблем т. зв.
Doppelgeschwindigkeit.

З Гамбургу до
Нью-Йорку, Канади, Бразилії, країв Ля-Плята, Полуднє-
вої Африки і Східної Азії.

Парівці „Гамбург—Америка“ лінії відзначаються тим, що єть заосмотрені в знаменитий харч, чисті каюти, і пасажири їдуть ними скоро і безпечно.

Видача карт до всіх стадій Сполучених держав і до Канади

Влизнні услівя уділяє охотно
ГЕНЕРАЛЬНА АГЕНЦИЯ ДЛЯ БУКОВИНИ.

7 (12—12)

Чернівці, ул. Паньська 16.

Марка охоронна: котвиця

LINIMENT. CAPS. COMP.

з антики Ріхтера в Празі,

загально признаний усмиряючий лік на
втиране по ціні 80 сот., 140 кор. і 2 кор. можна купити
у всіх аптеках.

Просимо жадати сей загально улюблений лік все лише в
оригінальних флашках з нашим охронним знаком „Котвиця“ з ан-
тики Ріхтера і для оосторожности приймати лише флашки тим
охронним знаком яко правдиві.

46 (33—40)

Аптека Ріхтера

„під золотим львом“ у Празі, улица Єлисавети ч. 5.

AUSTRO-AMERICANA.

Австрійське сполучення акційне кора-
бельно-перевозове тов. в Триєсті.

Правдивий пасажирський оборот до
Америци через Триєст-Нью-Йорк.

Генеральна АГЕНЦИЯ для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ:

Гольдлюст і Спілка

Чернівці, ул. Палати краєвої 6.

Для провінцій приймає ся агенів.т

6 (10—10) н.

Мужеске, дамске і діточе Етаблісема

ТАЙТЛЕР і ШТЕРНБЕРГ

Чернівці, Ринок 5. (готель „під чорним Орлом“)

23 (11—24)

поруцаю на весну і літо

Новости дамської конфекції і мужескої гардероби

найновішого рода

Специяльности в уборах діточих.

Все після найновішого крою і наймоднійшої англійської і французької моди.

Дешеві статі ціни — явні на кожній штудії.

КРАСНЕ, ДОБРЕ і ДЕШЕВЕ.

Улиця Ратушева ч. 6

Готель „Централь“

Улиця Ратушева ч. 6

Готель „Централь“

51 (2—?)

Перед тим

МАРКУС ФУРЕР

Кожного сезону

Новости

для конфекції

пань панночок і

панів.

НОВОСТИ:

в жакетах ков-

нірах і плащах

з найліпших што-

фів віденських і

берлінських.

Магазин одягів дамских і мужеских

Чернівці

ул. Ратушева 6. Готель „Централь“

(в льонало Янова Гольда)

ВСІЛЯКІ ЗАМОВЛЕННЯ

виговляють ся сейчас.

Одяги

для панів хлопців

і дитий.

Загорти, уль-

стри і шляфрони.

Футра звичайні

і до подорожи

і всілякі в сю га-

лузь входячі ар-

тикули з перво-

рядних фабрик.

КРАСНЕ, ДОБРЕ і ДЕШЕВЕ.

ПАНОВЕ

що побрали календарі Рускої Бесіди

в розпродаж, зволють безпрово-

лочно найдальше до 5-го

червня с. р. прислати гроші або

календарі, бо крайна пора вже вирівнати рахунок друкарні.

З поважанем Ів. Захарко.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Поруцаю найбільший вибір літних артикулів після найновішої моди.

Парасолі від сонця, чисті шовкові з наймоднішими ручками. Чорні En tout cas (гаран-
ція через один рік, у всіх модних красках. Цигарниці і прочі подібні артикули після по-
слідної моди. Парасолки дитинячі, парасолі від дощу, для панів, пань і дитий, різного рода.

Товари обувні з американської фабрики Hathaway Soule & Harrington в Бостоні. Са-
мостійна продаж обуви в Boxealt і Chevreaux, черевики систему д-ра Лямана і сандалки
Квайла, півчеревики домові і різні найліпшої якості для панів і дам як також черевики
до вирав гімнастичних.

Артикули шпортові. Відбивачі до гри Lawn-Tennis, бальони, болы, шапки і т. п.
до того прибори.

Рукавички Glacé, Chair, шовкові, півшовкові, à jour всілякого рода. Паньчохи, дамскі
єтки, паньчохи для дитий найліпший виріб, єтккові кафтанчики, зарукавички у всіх мод-
них красках.

Склад гойдиярської фабри-

ки обуви А. Л. Поррет.

Видає товариство „Руска Рада“, в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.

За редакцію відповідає: Іван Захарко